

ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการก่อสร้างอุโมงค์และการทำงานในอุโมงค์

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้การก่อสร้างอุโมงค์ และการทำงานในอุโมงค์ นายจ้างต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการก่อสร้างอุโมงค์และการทำงานในอุโมงค์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การทำงานในอุโมงค์ให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในที่อับอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๔ นายจ้างต้องจัดให้มีคู่มือการทำงานในอุโมงค์และมอบให้ลูกจ้างทุกคนที่ทำงานในอุโมงค์ใช้เป็นคู่มือในการทำงานตลอดเวลาปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจัดให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติงานว่า ลูกจ้างจะสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

คู่มือการทำงานในอุโมงค์อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน วิธีใช้อุปกรณ์ระบบการสื่อสาร อุปกรณ์สัญญาณแจ้งเหตุ ตลอดจนการใช้สัญลักษณ์ และพื้นที่งานส่วนต่าง ๆ ในอุโมงค์

ข้อ ๕ นายจ้างต้องจัดให้มีการตรวจสุขภาพลูกจ้างครั้งแรกก่อนให้ลูกจ้างทำงานในอุโมงค์ และต้องจัดให้มีการตรวจสุขภาพลูกจ้างที่ทำงานในอุโมงค์เพื่อเฝ้าระวังทุกสามเดือน

ข้อ ๖ ห้ามนายจ้างอนุญาตให้ลูกจ้างหรือบุคคลใดเข้าไปในอุโมงค์ หากนายจ้างรู้หรือควรรู้ว่าลูกจ้างหรือบุคคลนั้นเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ โรคหัวใจ หรือโรคอื่นซึ่งแพทย์เห็นว่าการเข้าไปในอุโมงค์อาจเป็นอันตรายต่อบุคคลดังกล่าว

ข้อ ๗ นายจ้างต้องจัดให้มีป้ายแสดงรายชื่อลูกจ้างซึ่งทำงานในอุโมงค์ติดไว้ที่ปากทางเข้าอุโมงค์ให้เห็นชัดเจน และต้องตรวจสอบจำนวนลูกจ้างทุกครั้งที่เกิดปฏิบัติงาน

ข้อ ๘ นายจ้างต้องกำหนดมาตรการและควบคุมดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้เหมาะสมกับลักษณะงานตลอดเวลาที่ทำงานในอุโมงค์

ข้อ ๙ นายจ้างต้องจัดให้มีปล่องที่ใช้เป็นเส้นทางเพื่อให้ลูกจ้างขึ้นหรือลงอุโมงค์แยกต่างหากจากปล่องที่ใช้ขนส่งวัสดุ

กรณีจำเป็นที่ต้องใช้ปล่องเดียวกัน นายจ้างต้องจัดให้มีมาตรการดูแลเพื่อความปลอดภัย

ข้อ ๑๐ นายจ้างต้องจัดทำรั้วกั้นหรือวิธีการอื่นใดเพื่อปิดกั้นบริเวณรอบปล่องที่ใช้ขนวัสดุขึ้นหรือลงทั้งด้านบนและด้านล่าง และต้องไม่ให้ผู้ใดอยู่ในบริเวณดังกล่าวขณะทำการยก หรือขนวัสดุขึ้นหรือลง

ข้อ ๑๑ นายจ้างต้องจัดให้มีระบบสัญญาณกรณีที่มีการใช้เครื่องจักรยกขนย้ายวัสดุหรือส่งลูกจ้างขึ้นหรือลงอุโมงค์

ข้อ ๑๒ นายจ้างต้องติดตั้งสัญญาณแสงวับวามเตือนในบริเวณที่ลูกจ้างต้องทำงานเฉพาะจุด

ข้อ ๑๓ นายจ้างต้องจัดให้มีอุปกรณ์ส่งสัญญาณหรือระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ และติดป้ายแสดงหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินให้สามารถเห็นได้ชัดเจนเพื่อสามารถติดต่อเรียกผู้ช่วยเหลือหรือแจ้งเหตุได้ทันที

ข้อ ๑๔ นายจ้างต้องตรวจสอบอุปกรณ์สื่อสาร เครื่องมือ เครื่องจักร เส้นทางขนส่งผู้โดยสารและอุปกรณ์ช่วยชีวิต ระบบสุขาภิบาล และพื้นที่ทำงานทั่วๆ ไป อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง

ข้อ ๑๕ นายจ้างต้องควบคุมดูแลและไม่ให้ลูกจ้างโดยสารไปกับเครื่องยกวัสดุอุปกรณ์

ข้อ ๑๖ นายจ้างต้องติดตั้งไฟฟ้าสำรอง ไฟฉุกเฉิน สัญญาณแจ้งเหตุ และจัดให้มีป้ายหรือเครื่องหมายเตือนภัยไว้ในอุโมงค์ให้เห็นชัดเจน

ข้อ ๑๗ นายจ้างต้องไม่ให้ลูกจ้างทำงานในอุโมงค์ ในกรณีเกิดอัคคีภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว หรือภัยอื่นใดซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตราย

ข้อ ๑๘ ห้ามขายถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง วัตถุไวไฟ และสารเคมีไว้ในอุโมงค์ เว้นแต่เก็บไว้
เท่าที่จำเป็นแก่การใช้งานประจำวันเท่านั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓

อัมพร นิติศิริ

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน